

Jaume Mensa i Valls

Jaume Mensa i Valls va néixer a Igualada el 1961. Pel que fa al seu currículum acadèmic, és *Baccalaureatus in Theologia* (grau de teologia) per la Facultat de Teologia de Catalunya (1985, títol expedit el 27 de desembre de 1997). Es llicencià en filosofia i lletres a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), amb grau d'*excel·lent per unanimitat* i Premi Extraordinari de Llicenciatura (1988, títol expedit el 20 de març de 1997). És *Licenciatus in Theologia* (màster de teologia), especialitat en teologia sistemàtica, per la Facultat de Teologia de Catalunya (1988, títol expedit el 3 de març de 1989). És doctor en filosofia i lletres (programa de doctorat: «La filosofia, avui») per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la qualificació apte *cum laude* (4 de juny de 1993). Obtingué el diploma de *Paleographus et Archivarius* de la Scuola Vaticana di Paleografia, Diplomatica e Archivistica, presso l'Archivio Segreto Vaticano (1996, expedit el 26 d'octubre de 1996). Finalment és diplomad de postgrau en tècniques editorials per la Universitat Oberta de Catalunya (2001).

Dedicat a la docència, ha estat professor de filosofia a l'ensenyament secundari els cursos 1985/1986-1993/1994 i 1996/1997-2009/2010. Des de l'1 de març de 1998 fins al 22 de juliol de 2004, ha estat professor consultor en estudis d'humanitats a la Universitat Oberta de Catalunya impartint l'assignatura pensament filosòfic i científic I (antic i medieval).

Des de l'1 d'octubre de 1999 fins al 28 de febrer de 2000 i des de l'1 d'octubre de 2004 fins a l'1 d'octubre de 2010, ha estat professor associat del Departament de Filosofia de la UAB. Ha impartit les assignatures següents: textos bàsics de les grans religions (humanitats), pensament filosòfic i científic I (antic i medieval) (humanitats), filosofia medieval I, filosofia medieval III, metafísica i autors antics: Plató.

Des de l'octubre del 2010, és professor titular de filosofia (filosofia medieval) al Departament de Filosofia de la UAB, on imparteix les assignatures filosofia medieval, metafísica i recursos per a la recerca en filosofia.

Ha estat professor convidat a la Facultat de Teologia de Catalunya (de l'1 de setembre de 1999 al 28 de febrer de 2000, de l'1 de setembre de 2001 al 28 de febrer de 2002 i

de l'1 de setembre de 2008 al 28 de febrer de 2009), on ha professat cursos de màster (Arnau de Vilanova: introducció general i escatologia; Els beguins; Duns Escot); a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic (1.9.2002-28.2.2003), on va impartir el curs «El diàleg interreligiós a l'Edat Mitjana», i a la Facultat de Lletres, Filosofia, de la Universidade do Porto (18.10.2013-22.10.2013), on ha professat sobre «Amor na Idade Média».

Els cursos 1988-1994 i 1996-2013 ha pres part en el «Seminari de Teologia als Països Catalans», de la Facultat de Teologia de Catalunya. A partir del 2013, en el «Seminari de Teologia Medieval Catalana» (continuació del seminari anterior).

Els cursos 1994/1995 i 1995/1996 va fer una estada postdoctoral al Departament de Filosofia de la Universitat La Sapienza de Roma.

Els cursos 1998/1999-2004/2005, ha format part del grup d'investigació Eusebi Colomer, de la Universitat Ramon Llull, dedicat a investigar temes de la història del pensament català.

Actualment participa en el grup i projecte de recerca Arnau DB. Corpus digital d'Arnau de Vilanova (2014 SGR 119; FFI2011-29117-C02-02 i FFI2014-5305-C5-2-P). Des de la primavera del 2013 és director de la revista *Enrahonar. Quaderns de Filosofia* (Departament de Filosofia, UAB). És membre del consell de redacció de la *Revista Española de Filosofía Medieval*, del consell assessor de la col·lecció «Bibliotheca Philosophorum Medii Aevi Cataloniae», del Comitè Científic de l'Aula Lulliana. Pertany a la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC; a la Sociedad de Filosofía Medieval (és vocal de la Junta Directiva) i a la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale.

És organitzador, juntament amb el professor Alexander Fidora, del VII Congreso Iberoamericano de la Sociedad de Filosofía Medieval (Barcelona-UAB, novembre de 2016). És membre del comitè científic del simposi que tancarà el VII Centenari de la mort de Ramon Llull (Barcelona, novembre de 2016).

Ha obtingut el XXI Premi de la Fundació Maragall (2010) per l'obra *Arnau de Vilanova i les teories medievals de l'amor* i el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Fundació Congrés de Cultura Catalana (1997, segona convocatòria), per a la publicació de la tesi doctoral *Les raons d'un anunci apocalíptic*.

Fou becari de la CIRIT per a la Recerca i Ampliació d'Estudis a l'Estranger; beneficiari d'una beca postdoctoral per a joves investigadors a la Universitat La Sapienza de Roma (Dipt. di Studi Filosofici ed Epistemologici) els cursos 1994/1995 i 1995/1996; borsari del Centro Interuniversitario di Studi Francescani, d'Assisi, per a assistir al Corso residenziale di Storia Religiosa (23 de juny al 6 de juliol de 1991). Va rebre un ajut econòmic de la Fundació Noguera per a una estada de recerca a la Bibliothèque Nationale, de París (el juliol i l'agost de 1992).

La bibliografia de Jaume Mensa puja en aquests moments a 138 títols publicats. Ha publicat sis llibres, tots mereixedors de ressenyes de personalitats rellevants en el món de l'erudició, tal com podran comprovar en el currículum dipositat a la Secretaria de la Secció, i de resums en anuaris prestigiosos, com ara *Medioevo Latino* i *Bibliographie Annuelle du Moyen Age Tardif*. Els títols dels llibres són:

1. *Arnau de Vilanova, espiritual: Guia bibliogràfica*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1994, 176 p., «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials», XVII, ISBN 84-7283-253-8.

2. *Arnau de Vilanova*, Barcelona, Rafael Dalmau Editors, 1997, 96 p., «Episodis de la Història», 313, ISBN 84-232-0514-2.

3. *Les raons d'un anunci apocalíptic*, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya, 1998, 394 p., «Col·lectània Sant Pacià», 61, ISBN 84-86065-50-X.

4. *Arnau de Vilanova (c. 1240-1311)*, Madrid, Ediciones del Orto, 1998, 94 p., «Textos Filosóficos», 95, ISBN 84-7923-186-6.

5. *Arnau de Vilanova i les teories medievals de l'amor*, Barcelona, Cruïlla, 2012, 260 p., «Cristianisme i Cultura», 73, ISBN 978-84-6613-117-9 (XXI Premi Joan Maragall).

6. *Introducció a la filosofia medieval*, Bellaterra, Servei de Publicacions, 2012, 280 p., «Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona», 57, ISBN 978-84-4902-866-3.

Té editada en microfítixa la tesi doctoral: *La polèmica escatològica entre Arnau de Vilanova i els teòlegs i filòsofs professionals (1297-1305): anàlisi dels arguments i de les argumentacions, I i II*, Bellaterra, Servei de Publicacions de la UAB, 1993, 600 + 396 p., ISBN: 84-7929-807-3 (Tesi doctoral dirigida pel prof. Dr. Josep M. Udina i llegida en el Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona).

Ha escrit quatre presentacions en els volums 42, 44 i 54 de la revista *Enrahonar. Quaderns de Filosofia*, volums que va coordinar amb Mercè Rius. Catorze dels seus treballs han estat editats en actes de congressos celebrats a Catalunya, Espanya i Itàlia.

Trenta-sis articles, la majoria sobre Arnau de Vilanova, han aparegut en revistes especialitzades com ara *Arxiu de Textos Catalans Antics*; *Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*; *Bulletin de Philosophie Médiévale*; *Revista Catalana de Teologia*; *Anales Valentinus*; *Afers. Fulls de Recerca i Pensament*; *Revista Española de Filosofía Medieval*; *Comprendre. Revista Catalana de Filosofia*; *Enrahonar. Quaderns de Filosofia*; *Apeiron. Estudios de Filosofía*; *Medioevo Romano*; *Archives d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen Âge*; *Traditio. Studies in Ancient and Medieval History, Thought, and Religion*; *Faventia*, i *Anuario de Estudios Medievales*. Tres han aparegut en revistes generalistes.

Fins al dia d'avui ha publicat cinquanta recensions d'obres d'altri, la majoria sobre temes de filosofia i cultura medieval; sis articles d'enciclopèdia; quatre cròniques de con-

gressos, i ha participat en un CD de materials docents: «Més enllà del pensament racional», a Francesc Núñez (coord.), *Materials d'història del pensament filosòfic i científic*, Barcelona, UOC, 2002.

Es tracta, doncs, en el cas de Jaume Mensa, d'un perfil acadèmic regular i reeixit, d'un especialista en filosofia medieval conegut i integrat en els medis internacionals afins, d'una vocació clara per a la investigació i d'un temperament personal eficaç per a servir-la. I, pel coneixement personal que en tenim, estem segurs que, un cop en sigui membre, treballarà en els programes de recerca de l'IEC.

Pel que fa al seu compromís envers Catalunya, queda demostrat amb la seva dedicació a la figura d'Arnau de Vilanova i a altres figures de la filosofia medieval catalana, i amb l'opció pel català en gairebé tots els seus treballs. Cal dir, a més a més, que Jaume Mensa fa servir un model de llengua clar, genuí, ponderat, del tot apte per a les matèries que tracta. En un moment d'eclosió de l'edició de les obres mèdiques i les obres teològiques d'Arnau de Vilanova, la integració de Jaume Mensa a l'IEC és del tot oportuna, tant per la feina que pot fer eventualment dins l'IEC com pels contactes que és capaç de nuar enfora, de cara a possibles activitats futures, relacionades i no relacionades amb aquella gran figura mèdica i social del pas del segle XIII al XIV.

Text llegit pel senyor Jaume de Puig i Oliver en el Ple del dia 18 de gener de 2016